

NORRTÄLJE
KOMMUN

Behovsutredning 2020-2022 Miljö- och hälsoskydds-enheten

POSTADRESS
Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS
Estunavägen 14

KONTAKT
0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
Vad säger lagen?	3
Tillsynsområden enligt miljöbalken	4
Genomförande av behovsbedömning	4
Metod	4
Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun	5
Miljö- och hälsoskyddsenshetens resurser	5
Resultat och diskussion	6
Tillsynsbehovet 2020-2022	6
Prioritering utifrån behov och resurser	7
Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2020-2022	8

Inledning

Syfte

Behovsutredningens syfte är att ta fram ett underlag som ska användas för att planera tillsynen så att tid och resurser används där riskerna bedöms vara störst och på de områden där man får störst effekt av tillsynen. Detta ska ske genom omvärldsbevakning och bedömning av miljörisker hos företag och verksamheter i kommunen

Syftet med behovsutredningen är även att redovisa och åskådliggöra det totala resursbehovet för nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken, och övriga relaterade lagar, för de kommande tre åren.

Denna visualisering visar på hur stor del av verksamheten som kan avgiftsfinansieras. Resultatet blir verksamhetens behov i antal timmar som jämförs med de resurser som finns tillgängliga. Med stöd av de siffrorna så görs en prioritering och behovsutredningen ligger därmed till grund för kommande verksamhetsplanering. Behovsutredningen ska göra det lättare att bedöma vilka personalresurser som krävs för att fullgöra kommunens tillsynsansvar samt att leda till en mer effektiv och ändamålsenlig verksamhet och tillsyn.

Behovsutredningen utgår ifrån fyra centrala begrepp:

- *Omvärldsbevakning*: Innebär det arbete kommunen gör för att inkludera nationella uppdrag och mål i tillsynen
- *Totalt behov*: Det behov som myndigheten har identifierat som tillsynens huvudinriktning efter sammanställning av statens krav och kommunens lokala analys.
- *Resursavgränsning*: Enhetens tillgängliga resurser
- *Tillsynsfrekvens*: Myndighetens bedömning av hur ofta tillsyn ska ske.

Vad säger lagen?

Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska kommunen utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen avser tre år och ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Kommunen ska också ha ett register över alla tillsynsobjekt som har återkommande tillsyn och resurserna ska anpassas efter tillsynsbehovet

Tillsynsområden enligt miljöbalken

Nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken och annan relaterad lagstiftning är indelat i fem huvudsakliga verksamhetsområden:

- Miljöskydd (tillsyn av miljöfarliga verksamheter),
- Hälsoskydd (tillsyn hälsoskyddsverksamheter, inklusive strålskyddslagen)
- Enskilt avlopp (i första hand inventering och tillsyn av små avlopp)
- Områdesskydd (tillsyn av strandskydd)
- Samhällsbyggnad (detaljplaner och program)

Behovsutredningen utgår från Sveriges kommuner och landstings (SKL:s) modell för behovsutredningar. Tillsynsbehovet har delats upp i fyra olika delar som tillsammans redovisar behovet:

- *Styrd tillsyn:* Avser den tillsyn som ska bedrivas återkommande på alla verksamheter som betalar årlig tillsynsavgift, det vill säga anmälningspliktiga c-verksamheter samt ett fåtal icke anmälningspliktiga u-verksamheter.
- *Behovsprioriterad tillsyn:* Den lokalt prioriterade tillsynen på verksamheter som inte betalar årlig tillsynsavgift, t ex inventering av enskilda avlopp.
- *Händelsestyrd tillsyn:* Prövning av anmälnings-, tillstånds- och dispensärenden samt befogade klagomål. Det vill säga alla inkomna ärenden som finansieras av taxan.
- *Skattefinansierad tillsyn:* Handläggning av ärenden där ingen avgift kan tas ut, t ex remisser, obefogade klagomål samt övrigt arbete såsom intern och extern samverkan, kvalitetsarbete, rådgivning och restid.

Genomförande av behovsutredning

Metod

Utredningen bygger på miljö- och hälsoskyddsenshetens befintliga tillsynsregister med samtliga tillsynsobjekt samt utdrag ur ärendehanteringssystemen.

Den tid som har redovisats för den styrda tillsynen, som omfattar de objekt som betalar årlig tillsynsavgift, är den totala tid som samtliga tillsynsobjekt betalar för.

När det gäller den händelsestyrda tillsynen har utredningen tagit upp och skattat tidsåtgången av alla typer av inkommande ärenden.

Den tid som i utredningen har redovisats för de olika ärendetyperna, se bilaga 1, utgår dels från schablontid enligt taxan för vissa ärendetyper, till exempel avloppsansökningar, dels från den nedlagda tid som har registrerats i ärendehanteringssystemet på varje enskilt ärende, det gäller bland annat anmälningsärenden som timdebiteras och klagomålsärenden. Även tidigare års tidsredovisningar har använts samt en uppskattning av tid utifrån handläggarnas erfarenheter av hur mycket tid olika ärendetyper tar i anspråk.

Kommunens skattefinansierade tillsyn är uträknad på samma sätt som den händelsestyrda tillsynen med undantag av att inga schablonärenden finns i denna kategori. Den tid som har lagts ner på resor har tagits ut från de digitala körjournalerna.

Den behovsprioriterade tillsynen är svårast att uppskatta då den i huvudsak innebär olika former av tillsynsprojekt. Den redovisade tiden grundar sig på erfarenhet av tidigare projekt och hur många tillsynsobjekt det finns inom de planerade projekten för kommande år.

Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun

Norrtälje kommun har ca 30 000 enskilda avlopp varav många inte uppfyller dagens krav på rening. Tillsynsbehovet av enskilda avlopp bedöms vara mycket stort och åtgärdstakten behöver ökas för att minska risken för påverkan på enskilda vattentäkter och för att minska närsaltsbelastningen på recipienterna. Enligt Havs- och vattenmyndigheten behöver åtgärdstakten vara 5% vilket i Norrtälje kommun skulle innebära 1 500 avloppsanläggningar per år.

I kommunen finns totalt 194 st vattenförekomster, både sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten, som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten. Av dessa riskerar ett flertal ytvatten att inte uppnå god ekologisk status på grund av övergödning. Enligt åtgärdsprogrammet för vatten som har fastställts av Vattenmyndigheterna ska kommunerna säkerställa att läckage av näringsämnen från enskilda avlopp minskar. Därför är behovet av inventering och tillsyn av enskilda avlopp i Norrtälje kommun mycket stort och mycket tid behöver avsättas för att driva återkommande inventeringsprojekt. Norrtälje kommun har även ett stort antal lantbruksverksamheter där behovet av tillsyn på gödselhantering är stort för att uppfylla kravet i åtgärdsprogrammet om att minska läckage av näringsämnen.

Åtgärdandet av sämre fungerande enskilda avlopp och tillsyn på gödselhantering är även kopplade till de nationella miljömålen *Ingen övergödning*, *Levande sjöar och vattendrag*, *Grundvatten av god kvalitet* samt *Hav i balans och levande kust och skärgård*.

I Norrtälje kommun finns drygt 800 identifierade områden med misstänkta eller konstaterade markföroreningar, så kallade MIFO-områden. MIFO är en förkortning för Metodik för Inventering av Förorenade Områden. Ett stort arbete behöver läggas ned på att inventera och riskklassa objekt samt att göra ansvarsutredningar för att arbetet ska kunna leda fram till en åtgärd. För att uppnå det nationella miljömålet *Giftfri miljö* ska förorenade områden åtgärdas i så stor omfattning att de inte utgör något hot mot människors hälsa och miljö.

Från och med år 2019 har mer ansvar lagts på handläggarna att utföra administrativa uppgifter i form av registrering av framför allt kompletteringar men även nyinkomna ärenden. Bedömningen är att det även fortsättningsvis de närmaste åren kommer att vara ett behov av att avsätta en hel del tid för arbete med registrering.

Annat som tar mycket tid är till exempel de bilresor som krävs för att kunna utföra tillsyn och besiktningar, kommunen är mycket stor till ytan vilket gör att den totala restiden på ett år blir hög. En hel del tid behöver också läggas på introduktion av nyanställda.

Miljö- och hälsoskyddsenhetens resurser

En heltidstjänst motsvarar 2 024 timmar per år. För att få fram den tid som varje handläggare kan lägga på tillsyn och provning räknar man bort följande poster:

- Semester 200-240 timmar/år
- Korttids sjukfrånvaro (ca 70 tim), tjänstledighet, VAB (ca 25 timmar i genomsnitt)
- Förvaltningsgemensam tid ca 400 tim/år (Arbetsplatsträffar, enhetsmöten, gemensamma aktiviteter, utbildningar, planeringsdag, löne- och utvecklingssamtal mm)
- privat tid ca 200 tim/år (egen planering, övrig tid, e-post, ej ärenderelaterat).

Detta innebär att det finns 1 100 timmar per heltidstjänst och år att fördela på ärendehantering och övrigt arbete.

Övrigt arbete är sådant arbete som behövs för att handläggningen ska kunna genomföras på ett effektivt sätt, t.ex. samverkan (både internt på kontoret och externt med andra förvaltningar och andra kommuner), interna ärendemöten, kvalitets- och rutinarbete, allmän service och rådgivning, introduktion av nyanställda, restid, arbete under och inför nämnd, registerhantering och annat administrativt arbete.

Resultat och diskussion

Tillsynsbehovet 2020-2022

Bygg- och miljönämndens samlade tillsynsansvar inom miljöbalken och annan relaterad lagstiftning resulterar i ett behov av 78 146 timmar under de kommande tre åren.

Tillsynsansvaret avser cirka 385 st objekt med årlig tillsynsavgift (miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter), ca 30 000 st enskilda avlopp och utöver detta tillkommer tillsyn på U-verksamheter, strandskydd och förorenade områden.

Miljö- och hälsoskydds enheten har med 22 heltidsanställda resurser motsvarande 24 200 timmar per år. Behovsutredningen visar att det finns ett totalt behov på 25 982 timmar för verksamhetsåret 2020, vilket ger ett underskott på 1 782 timmar i resurser. För de två nästkommande åren i treårscykeln bedöms behovet öka ytterligare med ca 100 timmar per år, vilket ger ytterligare resursunderskott.

	Behov 2020	Behov 2021	Behov 2022
<i>Styrd tillsyn</i>	2256	2256	2256
<i>Behovsprioriterad tillsyn</i>	1348	1348	1348
<i>Händelsestyrd tillsyn</i>	10998	10998	10998
<i>Skattefinansierad tillsyn</i>	11380	11480	11480
Totalt behov:	25982	26182	26182
Totala resurser:	24200	24200	24200
Differens:	-1782	-1882	-1882

Tabell 1: Samlat tillsynsbehov och resurser för verksamheten under perioden 2020-2022.

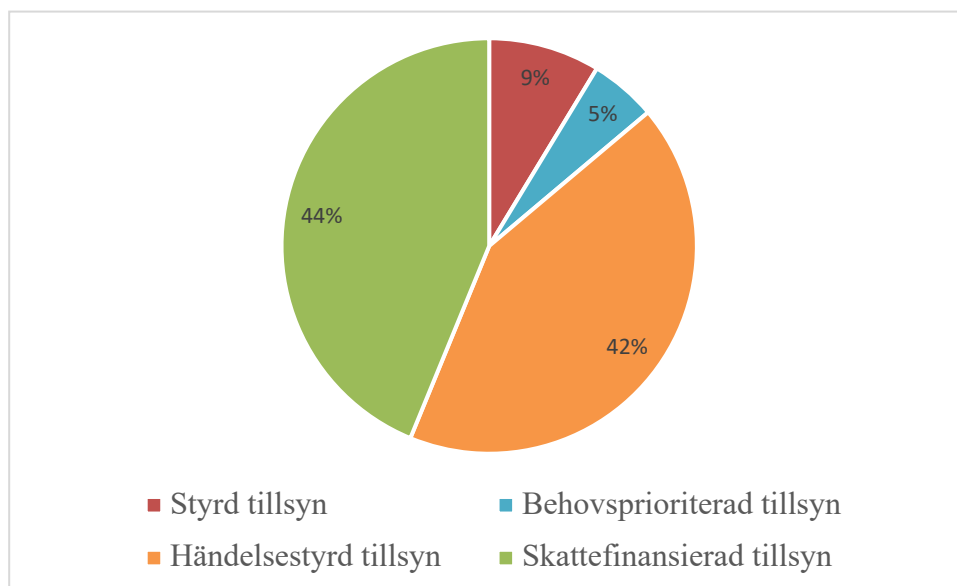

Diagram 1: Fördelningen av antalet timmar inom respektive tillsynsbehov under perioden 2020-2022.

Prioritering utifrån behov och resurser

Som behovsutredningen visar finns det en differens mellan verksamhetens behov och tillgängliga resurser, i form av ett underskott i resurser på ca 1737 timmar. Ett underskott i resurser innebär att den tillgängliga tiden är för liten för att alla arbetsuppgifter ska hinna genomföras. Detta innebär att antingen behöver någon del av tillsynen bortprioriteras eller så behöver de tillgängliga resurserna öka i form av ytterligare tjänster.

Inventering av förorenade områden är något som länge har nedprioriterats och som nu behöver lyftas fram. Behovet av resurser för detta har beräknats att uppgå till ca 1100 timmar, vilket motsvarar en heltidstjänst. Arbetet med inventeringen kommer initialt inte att medföra några intäkter och hamnar därför under skattefinansierad tillsyn.

När det gäller nedprioritering så kan detta inte göras inom alla fyra tillsynsgrupper. Den styrda tillsynen och den händelsestyrda tillsynen är den del av verksamheten som nämnden är skyldig att bedriva tillsyn på och kan därför inte prioriteras ned. Det finns dock vissa delar inom den skattefinansierade tillsynen som kan minskas ner, till exempel kvalitetsarbete, interna uppdrag, samverkan och företagslots. För att verksamheten ska fungera kan dock inte obefogade klagomål, remisser, registrering och service som också ligger under skattefinansierad tillsyn prioriteras bort. Utöver den skattefinansierade tillsynen finns även möjlighet att skära ner i den behovsprioriterade tillsynen som nämnden själv styr över.

Med nuvarande prioriteringar, grundläggande behov och tillgängliga resurser finns ingen tid över till behovsprioriterad tillsyn utöver den årliga avloppsinventeringen. Utöver tillsynen på avlopp finns ett stort behov av att bedriva tillsyn på övriga miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter, till exempel mindre lantbruksverksamheter, verkstäder, byggarbetsplatser, fastighetsägares egenkontroll, badplatser och att följa upp förbud på enskilda avlopp.

Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2020-2022

Aktiviteter	Antal ärenden		Behov (antal timmar):		
	2018	Uppskattad tid per ärende	2020	2021	2022
STYRD TILLSYN					
Planerad tillsyn hälsoskydd (årlig avgift)	102	-	839	839	839
Planerad tillsyn miljöskydd (årlig avgift) (inkl. årsrapport och systemtillsyn)	95	-	1417	1417	1417
BEHOVSPRIORITERAD TILLSYN					
Planerad tillsyn hälsoskydd (ej årlig avgift, uppföljning avlopp)	0	0	240	240	240
Avloppsinventering	227	4	908	908	908
Planerad tillsyn miljöskydd (ej årlig avgift)	8	6,375	200	200	200
HÄNDELSESTYRD TILLSYN					
Befogade klagomål hälsoskydd	40	13	520	520	520
Befogade klagomål miljöskydd	25	20	500	500	500
Anmälan av hälsoskyddsverksamhet	12	4	48	48	48
Anmälan av installation av värmepump	129	3	387	387	387
Anmälan av miljöfarlig verksamhet	44	15	720	720	720
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring	5	2	10	10	10
Information om nedgrävningsplats för häst	7	2	14	14	14
Information om skrotning av cistern	3	1	3	3	3
Information om skrotning av köldmedieaggregat	5	1	5	5	5
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening	17	30	510	510	510
Anmälan om eget omhändertagande	145	1	145	145	145
Anmälan om ändring av avloppsanläggning	23	1,5	34,5	34,5	34,5
Ansökan om dispens från lokala hälsoskyddsföreskrifter	2	1	2	2	2
Ansökan om dispens från renhållningsordningen	29	2	58	58	58
Ansökan om dispens från skyddsföreskrifter	1	2	2	2	2
Ansökan om dispens för spridning av slam	3	4	12	12	12
Ansökan om strandskyddsdispens	13	5	65	65	65
Ansökan om tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel	3	4,5	13,5	13,5	13,5
Ansökan om tillstånd enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter	7	2	14	14	14
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - 25-200 pe	2	15	30	30	30
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - BDT	117	6	702	702	702
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC + BDT	493	8	3944	3944	3944
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutna tank	96	7	672	672	672
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutna tank och BDT	71	8	568	568	568
Ansökan om tillstånd till värmepump (mindre än 100 kW)	4	5	20	20	20
Händelsestyrd tillsyn	261	3	828	828	828
Information om cisterninstallation	2	1	2	2	2
Information om köldmedieinstallation	3	1	3	3	3
Köldmedierapport	138	2	276	276	276
Miljösanktionsavgift	29	2	58	58	58
Underrättelse om påträffad förorening	13	4	52	52	52
Incidentrapportering - Olje-kemolycka	8	10	80	80	80
Planarbete	-	-	700	700	700
SKATTEFINANSIERAD TILLSYN					
Åtalsanmälan	9	2	18	18	18
Obefogade klagomål hälsoskydd	44	7	308	308	308
Obefogade klagomål miljöskydd	68	15	1020	1020	1020
Administrativt ärende	99	1	99	99	99
Enkätundersökning	6	2	12	12	12
Incidentrapportering - Objektburen smitta, legionella mfl.	26	2	52	52	52
Remiss alkoholservering	69	1	69	69	69
Remiss miljöfarlig verksamhet	8	30	240	240	240
Remiss naturvård	5	1	5	5	5
Remiss samrådsärende	3	20	60	60	60
Remiss transport av avfall	25	0,5	12,5	12,5	12,5
Remiss övrigt (vattenverksamhet, egen vattenförsörjning, skottlossningstillstånd)	86	3	258	258	258
Planremiss	13	20	400	500	500
Inventering förorenade områden	-	-	1100	1100	1100
Samverkan bygglov	547	2	1094	1094	1094
Samverkan intern	38	0,5	19	19	19
Samverkan extern (Åkerströmmen, MSL, SNO, Luftvårdsförbund, Kustvattenvård)	-	-	382	382	382
Samverkan förvaltningsövergripande	-	-	450	450	450
GIS	-	-	20	20	20
Kommunskyttar	-	-	75	75	75
Samordning avlopp	-	-	250	500	500
Ärendeutdelning	-	-	100	100	100
Kvalitetsarbete	-	-	500	500	500
Hemsidan	-	-	300	100	100
Flexite	3573	0,5	1786,5	1786,5	1786,5
Restid	-	-	1150	1150	1150
Ämnesdiskussioner, inläsning m.m.	-	-	1000	1000	1000
Introduktion av nyanställda	-	-	150	150	150
Registering	-	-	200	200	200
Verksamhetsplanering (behovsutredning, taxaändringar, lokala föreskrifter, m.m.)	-	-	250	200	200
Totala behovet (antal timmar):			25982	26082	26082
Resurser (antal timmar):			24200	24200	24200
Differens (antal timmar):			-1782	-1882	-1882